

ÚVODNÉ VYSTÚPENIE

Podpredseda vlády | Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Miroslav LAJČÁK

Investing and doing business in Slovakia: What can be done better?

Vážený pán výkonný riaditeľ, vedúci Zastúpenia EK na Slovensku, dámy a páni,

s radosťou som uvítal možnosť úvodného vystúpenia na dnešnej hodnotiacej konferencii zameranej na prílev a stav priamych zahraničných investícií na Slovensku. Som rád, že Americká obchodná komora prevzala nad projektom záštitu. A teší ma, že rezort diplomacie s ňou úspešne spolupracuje pri napĺňaní viacerých náročných hospodárskych cieľov...

Chcel by som preto pri tejto príležitosti oceniť angažovanosť AmCham. Komora dlhodobo prispieva k formovaniu podnikateľského prostredia SR a k spolupráci SR s USA vo vede, výskume a inováciách... Slovensko je krajinou s otvoreným a proexportne zameraným hospodárstvom. Máme výrazne obmedzenú domácu zásobu surovínových zdrojov i limitovaný národný trh. Preto náš hospodársky rozvoj citlivo reaguje na vonkajšie prostredie a globálne ekonomické pohyby...

Celkový podiel priamych zahraničných investícií na HDP Slovenska predstavuje takmer 60% (2014). Medzinárodná ekonomická spolupráca je teda výrazným, v niektorých našich regiónoch dokonca kľúčovým faktorom pri budovaní dlhodobej prosperity SR...

Jedným z hlavných cieľov môjho ministerstva je kultivovanie vzťahov s etablovanými zahraničnými investormi v SR. Taktiež sa snažíme o nastavenie politiky smerujúcej k prílevu ďalších investícií s pozitívnym dopadom na inkluzívny hospodársky rast...

S týmto zámerom a snahou o lepšiu koordináciu jednotlivých aktérov a dosiahnutie vyššej efektivity môj rezort inicioval vznik dvoch nových orgánov, resp. platforiem. Tie sú zložené zo zástupcov štátnej správy a podnikateľského sektora...

Ide o 1/ Radu vlády na podporu exportu a investícií ako poradného nástroja pre prijímanie rozhodnutí vládou a 2/ Radu pre strategické riadenie, koordináciu a kontrolu činnosti SARIO ako nástroja koordinovania zámerov štátu a podnikateľskej sféry v investičnej politike...

Zároveň môj rezort začal uplatňovať inovatívne postupy a nové nástroje ekonomickej diplomacie. Vo vzťahu k zahraničným investorom sme vo viacerých investične zaujímavých teritóriách pre SR začali organizovať videokonferenčné besedy tzv. „Innovators Connect“. Ide o konzultačné podujatia konajúce sa s poprednými predstaviteľmi svetových inovačných ekosystémov (policy-makerami, investormi, resp. startupermi)...

Napríklad v USA v roku 2015 naše veľvyslanectvo v spolupráci so Slovenskou alianciou pre internetovú ekonomiku (SAPIE) zorganizovalo takúto videokonferenciu s centrárou Google. Jej obsahom bola podpora startupov a podnikania v rámci programu „Google for Entrepreneurs“.

Získané informácie môžu pomôcť slovenským podnikateľom uplatniť sa aj v mnohých iných krajinách ako iba v USA...

Prostredníctvom Rady pre strategické riadenie, koordináciu a kontrolu činnosti SARIO, presadzujeme rozvoj tzv. investičných dialógov medzi predstaviteľmi štátnej správy a zahraničnými investormi pôsobiacimi v SR. V roku 2015 sa uskutočnilo napríklad iba s americkými spoločnosťami, etablovanými v SR, 12 takýchto stretnutí. Ambíciou je načúvať a prijímať podnety pre zlepšovanie podnikateľského prostredia a stimulovať tak ďalšie investovanie už prítomných spoločností...

Máme prioritný záujem rozvíjať existujúce investičné vzťahy s ČK EÚ, zvlášť s krajinami v našom susedstve. A tiež sa usilujeme o získavanie investícií z tretích krajín, osobitne z USA, Číny, Indie, Japonska, Južnej Kórey, Singapuru...

Vážené dámy a páni,

dovoľte mi v tejto súvislosti poukázať na stabilitu politického aj ekonomického prostredia SR. Z tohto pohľadu je Slovensko optimálnym miestom pre investovanie ako krajina, ktorá od svojej samostatnosti navyše prešla výraznými štrukturálnymi zmenami...

Ja sám vnímam aj toto podujatie ako vhodne komplementárne k návrhom zlepšenia podnikateľských podmienok nedávno schválených vládou (Správa o stave podnikateľského prostredia v SR s návrhmi na jeho zlepšovanie). Pre získanie investičných stimulov bol napríklad výrazne znížený limit investovaného kapitálu v najmenej rozvinutých okresoch (100 tisíc eur namiesto pôvodných 1,5 milióna – okresy s mierou evidovanej nezamestnanosti 1,6krát vyššou ako priemerne evidovanou, aktuálne ide o 12 okresov)...

Vláda zároveň vníma aj potrebu niektorých ďalších opatrení, ktoré pomerne často spomína aj podnikateľský sektor. Konkrétne znižovanie administratívneho a regulačného zaťaženia, stabilizáciu právneho prostredia či rozšírenie a skvalitnenie služieb e-Governmentu...

O atraktivite Slovenska svedčí o.i. vývoj v automobilovom priestore. Stali sme sa najväčším výrobcom áut na svete v prepočte na osobu – na 1000 obyvateľov až 184. V minulom roku sa ich tak u nás prvýkrát vyrobilo viac ako milión...

Tri veľké automobilky – Volkswagen, PSA/Peugeot Citroen a KIA - so sebou priniesli rozvoj subdodávateľských firiem a zabezpečili prácu pre desaťtisíce kvalifikovaných pracovníkov...

A teší ma, že sa nám podarilo prilákať ďalšieho významného investora. V roku 2018 by sa mali na slovenskom automobilovom portfóliu podieľať aj prvé vyrobené vozidlá spoločnosti Jaguar Land Rover. Pripomínam len, že ide o vôbec najväčšiu investíciu v Európe za ostatných 7 rokov. Verím, že jeho príchod inšpiruje ďalšie firmy...

Pokiaľ ide o americké spoločnosti, vážime si každú jednu firmu, ktorá si pre svoje pôsobenie vybrala Slovensko. Som rád, že expanziu v SR nedávno ohlásila napríklad spoločnosť Honeywell (takmer zdvojnásobí produkciu turbodúchadiel v Prešove) či Amphenol Corp. (rozšíri vývojové a dizajnové centrum vo svojom závode v Prešove - vývoj interiérového osvetlenia automobilov)...

Dúfam, že spokojnosť so Slovenskom sa odrazí aj v rozširovaní aktivít ďalších amerických firiem. Teší ma, že na Slovensko prišla firma MEDLINE Industries (na zákazku vyrábané sety sterilného materiálu

a pomôcok do operačných sál nemocníc) alebo že GlobalLogic otvoril technologické centrum v Košiciach. Ale napríklad aj že Schreiber Foods zvýšil svoju prítomnosť v Európe (do portfólia dostal závod vyrábajúci mliečne dezerty a jogurty pod značkou Zvolenský).

A som presvedčený, že mnohých potešila aj spoločnosť Netflix (poskytovateľ internetových streamovaných médií na požiadanie), ktorá práve začala poskytovať svoje služby na Slovensku...

Minister hospodárstva Vazil Hudák plánuje v prvej polovici februára cestovať do USA, pričom jeho stretnutia budú primárne zamerané na nové investície a inovácie. Okrem toho, agentúra SARIO spolu s našim veľvyslanectvom vo Washingtone rokuje s viacerými americkými spoločnosťami. Verím, že sú to budúci členovia AmCham na Slovensku...

Súčasťou snáh o ďalšie zatraktívnenia investičného prostredia je nevyhnutne aj boj s korupciou. Rád by som spomenul slová ministra ZV USA Johna Kerryho, ktorý len minulý týždeň v Davose označil korupciu za „ničiteľa príležitostí, ktorý robí biznis drahším a zároveň predražuje aj verejné služby pre daňovníkov“...

Ja s ním plne súhlasím. Vláda SR prijala viacero protikorupčných opatrení s cieľom podpory transparentnosti a dobrého vládnutia. Napríklad druhý národný Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR alebo Akčný plán pre posilnenie právneho štátu v SR...

Práve druhý spomínaný dokument bol reakciou na iniciatívu tunajšej obchodnej komunity. Oceňujem preto snahu AmCham a budem len rád, keď bude ďalej s vládou spolupracovať na implementácii Plánu...

Ak však chceme zaistiť udržateľnosť hospodárskeho rozvoja a obstáť v konkurenčnom boji so svetom, musíme stále viac podporovať prechod našej ekonomiky z manuálnej na vedomostnú. A ani tu sa napríklad podpora startupov či rozvoj inovačného ekosystému v SR nezaobídu bez spolupráce so zahraničnými partnermi...

Za účasti najvyšších ústavných činiteľov SR preto MZVaEZ realizuje nový formát zahraničných pracovných ciest. Tie majú silný inovačný charakter – to bol aj prípad ciest prezidenta Andreja Kisku minulý rok. V Spojenom kráľovstve, Nemecku, Bulharsku a Estónsku s účasťou početných podnikateľských delegácií...

Pilotným projektom verejno-súkromného partnerstva nášho rezortu v oblasti podpory inovácií je založenie prvého Slovenského inovačného úradu vo Fínsku koncom roku 2015. To načrtlo nový smer v integrácii našich vedeckých tímov, podnikateľov a startupov. Úrad podporuje spoluprácu slovenských a fínskych univerzít a vedecko-výskumných inštitúcií, transfer technológií ako aj rozvoj celého inovačného ekosystému...

Našími partnermi sú najväčší inovačný, startupový a vedecko-výskumný „hub“ v severnej Európe – Otaniemi a tiež inovatívna Aalto univerzita. U nás potom MH SR, Slovak Business Agency, Slovenská akadémia vied a Slovenská aliancia pre internetovú ekonomiku...

Naše ministerstvo vytvorilo podmienky na zriadenie úradu a prvý rok jeho fungovania ho financujeme z interných finančných prostriedkov rezortu...

Vážené dámy a páni,

Slovensko čaká v 2. polovici tohto roku naše historicky prvé predsedníctvo v EÚ. Program tzv. Tria – teda spoločný predsednícky program postupne Holandska, Slovenska a Malty od januára 2016 do júna 2017 – už bol schválený v decembri 2015. V súčasnosti pracujeme na prioritách slovenského predsedníctva, ktoré budú predstavené v júni...

Ako súčasné Trio chceme zabezpečiť, aby budúcnosť Únie stála na zdravšom hospodárskom základe. Preto sa plánujeme zamerať na plné využitie potenciálu jednotného trhu vrátane digitálnej oblasti, podporovanie klímy priaznivej pre podnikanie a vytváranie pracovných miest, posilnenie globálnej atraktívnosti Únie a prehĺbenie hospodárskej a menovej únie...

Chceme tiež dosiahnuť rýchly pokrok smerujúci k uzatvoreniu dvojstranných, regionálnych a viacstranných obchodných dohôd, vrátane Transatlantického obchodného a investičného partnerstva. Budeme tiež podporovať dohody o voľnom obchode a podnecovať k užším vzťahom s krajinami v blízkom európskom susedstve...

Záverom mi dovoľte vyjadriť presvedčenie, že dnešné podujatie naplní naše spoločné očakávania. Vaša účasť a prítomnosť zástupcov kľúčových rezortov a inštitúcií je potvrdením potreby otvoreného a na konkrétne výsledky orientovaného dialógu.

Ďakujem za pozornosť!